

Taş ocakları nizamnamesinin 30 uncu maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 8/5 1929 - Sayı : 1187)

A 500

15 Mayıs 1317 tarihli taşocakları nizamnamesinin 30 uncu maddesi mucibince zaptolunan ocaklar için de 29 uncu madde mucibince zaptolunan ocaklar hakkındaki (mal mevcut ise zaptolunur) kaydından istifade edilip edilemeyeceği tefsire muhtaç görülmüş isede, 29 uncu madde sahipli arazide usulsüz olarak açılan ocaklar hakkında ahkâmı muhtevi olup 30 uncu maddede ise halî arazide ve köy ve kasabalara ve ya umuma ait arazide nizamnamenin vazettiği şartlara göre ruhsatname almaksızın açılan ocakların zaptedilerek müzayede ile satılacağı müserrahdır.

Bu sarahate göre 29 uncu maddedeki (mal mevcut ise zaptolunur) kaydının 30 uncu madde mucibince zaptolunan ocaklara da teşmili muvafık olamayacağı ve binaenaleyh bu hususta tefsire muhtaç bir cihet bulunmadığı, Heyeti Umumiyenin altmışıncı in'ikadının birinci celsesinde tekarrür etmiştir. (Cilt 10 - Sayfa 114,140 ve Cilt 11 - Sayfa 2)

4-IV-1929

810 numaralı kanunun Kanunu Medeni ile ilga edilmiş olup olmadığının tefsirine lüzum olmadığı hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 14/5/1929 - Sayı : 1192)

A 501

1 - Kanunu Medeninın mevkii meriyete girmesile 810 numaralı kanunun hükmü ilga edilmiştir.

2 - 810 numaralı kanunun iltiva ettiği hükümler hakkı karar, senetsiz tasarruflar ile tashihi kayıt muamelelerinin sureti icrasına daırdır. Halbuki 810 numaralı kanun ilga edilmekle beraber mezkûr muamelâtın şekli cereyanına asla hâlel gelmez. Çünkü:

A - Mübadil, mütegayyip ve menkul eşhasın metruk yerlerin muhacir ve mübadillere teffizinde veya Hazinece satıldığında tapu idarelerinin senet vermelerine Kanunu Medeninın mani ve engel olması mutasavver değildir.

B - Tapuda kaydı olmayıp evvelce tasarruf edildiği de anlaşılmayan yerler Kanunu Medeniye göre sahihsiz sayılıp Devlete ait olduğundan bu yerler hakkında da teffiz ve satış halinde senet vermek için mahkeme hükmüne lüzum yoktur.

C - Arazi kanununun cari olduğu zamanlarda sebmeden tasarruflarına istinaden hakkı karar sebebiyle tapu istiyenlerin Kanunu Medeninın tatbikına dair olan kanunun maddei mahsusası hükmüne göre müktesep olan bu hakları kabul edilmiş olduğundan bu takdirde dahi mahkeme hükmüne ihtiyâç yoktur. Ancak Kanunu Medeninın mevkii tatbika vazından evvel iktisap edilmiş bir hakkı karar olmadığı halde Kanunu Medeninın iktisabı müruru zaman hükümlerine müracaat zaruri olur.

D - Senetsiz olarak eşhasın tasarrufu altında bulunan yerlere gelince, bu gibi yerlerin

tapuda kayıtları yoksa bunlar hakkında bir mahkeme kararına hacet olmaksızın tapu dairelerinin usulü dairesinde senet vermelerine hiç bir mani yoktur.

Ancak bu gibi mahallerin tapuda ziyetlerinden başkaları uhdesinde bir kayıtları bulunur ve okayit üzerine muamele yapmak için intikal gibi bir kanunî sebep de bulunmaz ise keyfiyeti mahkemeye sevk etmek zaruridir. Zaten 810 numaralı kanunun hükmü de bunlara şamil değildir. Binaenaleyh mezkûr kanunun mülga olup olmaması bu kısım senetsiz tasarruflara tesir etmez. Şukadarki bu gibi senetsiz tasarruf edilen yerler hakkındaki müşkülâtın sade ve basit bir surette halledilebilmesi için Maliye Vekâletince müstacelen bir kanun lâyihası ihzar ve teklif olunması lâzımdır.

E - Hudut itibarile miktarın tashihine gelince alâkadarların doğrudan doğruya haklarına taalluk eden bu cihetin mahkeme marifetile yapılması selâmet ve kat'iyeti muamele namına elzemdir.

Bu sebeplere mebni tefsire mühtaç bir keyfiyet olmadığı, Heyeti Umumiyenin altmış üçüncü in'ikadının birinci delsesinde tekarrür etmiştir.

(Cilt 5 - Sayfa 80 ve Cilt 6 - Sayfa 57,63,68:70 ve Cilt 10 - Sayfa 110,115:118 ve Cilt 11 - Sayfa 18,20:23)
11 - V - 1929

Korkudeli kazasından Bekiroğlu Halilin affına mahal olmadığı hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 14 5/1929 - Sayı : 1192)

A 502

On beş yaşını bitirmiyen Hüseyin kızı Kezban kaçırarak cebir ile kızlığını bozan Korkudeli kazasının Ali Fahrettin Sağır köyünden Bekir oğlu Halil hakkında Antalya Ağır Ceza Mahkemesince Türk Ceza Kanununun 430 uncu maddesine tevfiikan verilen on sene ağır hapis cezası Temyiz Mahkemesi Heyeti Umumiyesi tarafından da tasdik olunarak katileştikten sonra mağdure Korkudeli hukuk hakimliğinden istihsal ettiği ilamla yaşını tashih ettirmiş ve buna nazaran maruz kaldığı filin icrası sırasında yaşının onbeşi geçmiş bulunduğu anlaşılmış olduğu cihetle mahkûmun cezasından beş senesinin hususî af tarikile tenzili talep edilmiş iscede;

Halil hakkında icra edilen muhakemede mağdurenin yaşını on beşten aşağı olduğu tebeyyün ve tahakkuk ederek o suretle muamele ifa ve karar ittiliaz kılınmış olup hadisede adli hata sayılacak hiç bir zühul ve noksan olmadığına göre af için bir sebep görülemediği ve hüküm katileştikten sonra mağdurenin hukuk hakimliği ilamile yaşını tashih ettirmesi de hükmedilen cezamn af suretile tenziline müessir sayılamayacağı tabii bulunmuş olmasına mebni hüküm hakkında affın kabul ve tervicine mahal olmadığı, Heyeti Umumiyenin altmış üçüncü in'ikadının birinci celsesinde tekarrür etmiştir. (Cilt 10 - Sayfa 30 ve Cilt 11 - Sayfa 18,23)

11 - V - 1929